

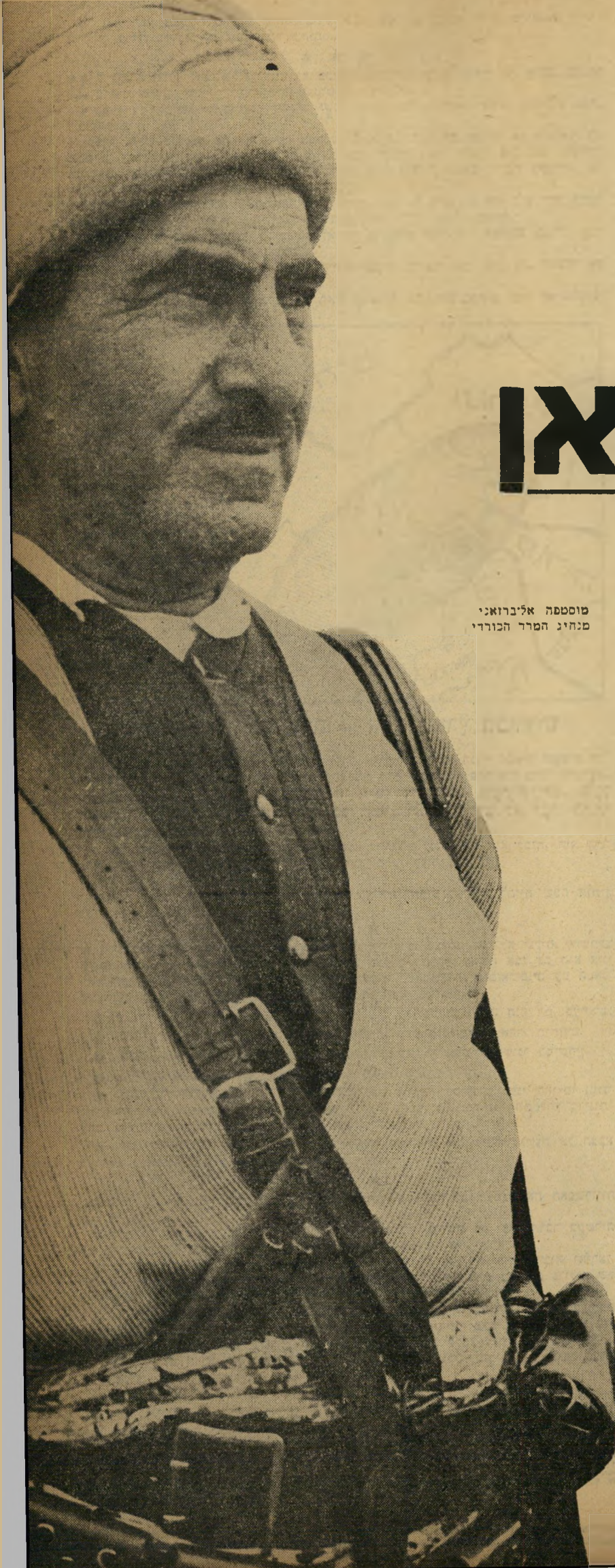
עורך העולם הזה, שנועד באירופה עם חוגי המרד הכורדי, מציע להקים לאלתר

ועד

ישראלי

למען

כורדיסטאן

מוסטפה אלברואני
מנהיג המרד הכורדי

מדוע עיני גועשת עיר זרה. ים המכוניות זורם ברחוב הרחב, אורות-הניאון בוזקים, הצחוק קולח, אנשים ונשים לבושי-הדר משוחחים בקלילות בשפה זרה. זוהי תמונה של

שלה ועושר — אירופה, קיץ 1963. אולם מול עיני מצטיירת המונה אחרת. הרים שגיאים, כפרים עלובים, נתיבים תלולים על עברי מדרונות. צלילת מטוסי-הקרב, הלהבה הרצחנית של פצצות נאפאלם, שאגת התור תחים. יללת נשים, גסיסת ילדים. מלחמה, השמדה.

הרי כורדיסטאן העיראקית, קיץ 1963.

זו עתה חזרת: מפגישה עם אנשים הממלאים תפקיד חשוב באירגון המרד הכורדי הגדול. לפני כן דיברתי עם ילדים שחזרו לא מכבר מהרי כורדיסטאן.

אני ממחר לכתוב שורות אלה. כי סידרת השיחות שיכנעה אותי ששוב לא די בהשמעת קול פרט נגד דיכוי כורדיסטאן. הכורדים זקוקים לעזרה.

חובתנו — בישראלים, בשוחרי-הרשות, בבני-המרחב — לקום ולפעול.

★ ★ ★

מהחמת-הכורדים היא, ברגע זה, התופעה החשובה ביותר במרחב השמי כולו. היא תשפיע על עתיד המרחב, על עתידנו שלנו, יותר ממלחמת נשיא מצרים במפלגת אל-בעת, יותר ממלחמת-הימן, יותר מהמאבק הפנימי באלג'יריה.

חוששני כי בארץ נתקבלה תמונה מעוותת, במקצת, מן המתרחש ברגע זה בהרי הכור

מאת

אורי אבנרי

ד.ם. נתקבל הרושם כאילו זוהי פעולה חד-צדדית, מסע טבח והשמדה של הצבא העיראקי נגד שני מיליון הכורדים בצפון המדינה. הכורדים עצמם מופיעים בתמונה זו רק בדמות הקירוב, הסופג את המהלומות.

תמונה זו אינה הולמת את המציאות.

מטע-השמדה, הנובל בשיטת של השמדת-עם, הוא רק צד אחד של מאורעות כורדיסטאן. צד זומתי — אך לא הצד הקובע לטווח ארוך.

כי זה העיקר: הצבא העיראקי אינו מצליח למגר את הכורדים. יד הכורדים היא על העליונה.

כורדיסטאן לא תיכבש. ואם יזכו הכורדים לעזרה כן החזק, איש לא יצליח לעצור בעדם מלעלות על בגדאד.

★ ★ ★

צבא-השיחורר הכורדי הוא, ברגע זה, הצבא החזק ביותר במרחב, מלבד צה"ל. בכושרו הוא עולה בהרבה על הצבא העיראקי.

בניגוד לצבאות ערב (פרט לצבא האלג'ירי), זהו צבא עממי. כל גבר כורדי משתייך אליו אוטומאטית. ולעם הכורדי יש מסורת מלחמתית ששורשיה בשחר ההיסטוריה.

הכורדים אינם מועט לאומי מפוזר. הם יושבים בשטח רצוף, שכולו כורדי. בראש מאבקם עמדת המפלגה הדמוקרטית הכורדית, שאין כדוגמתה בשום ארץ ערבית. כי מפלגה זו פועלת בקרב ההמונים, המקיימת תא בכל כפר, המלכדת את כל הכורדים בעיראק סביב הנהגתו של מוסטאפה אל ברואני. רק בקושי עלה בידי ממשלת בגדאד לרכוש כמה ק"ו זלינגים כורדיים, מבין השבטים הספורים המתנגדים לברואני על רקע של קינאת שבטים.

זוהי המציאות הלאומית. מתחשפת עליה המציאות הגיאוגראפית. כורדיסטאן היא ארץ הררית. מעטים בה הכבשים. הטאנקים של הצבא העיראקי אינם יכולים לחזור אל מרבית שטחי האזור. אפשר להפציץ את הכפרים מן האוויר — אך רצה האוכלוסיה לא יביא לכיבוש השטח.

כזה המצב כיום. ארבע המישיות של ארץ הכורדים בעיראק הן בבחינת שטח משוחרר — שטח הנתון למרות הממשלה הכורדית, המוחזק בידי צבא-השיחורר הכורדי.

הצבא מורכב לא רק מאורחים שנודעו אל הנשק, אלא גם מאנשי-צבא מקצועיים רבים, קצינים וחיללים כורדיים, שהיו בעבר את עמודי-השדרה של הצבא העיראקי. אל העריקים הכורדיים נוספו גם קצינים וחיללים ערביים, שנטשו את הצבא העיראקי בשל נסיונותיהם הקומוניסטיות, ושמצאו מיקלט ותפקיד בצבא-השיחורר.

לאורך הכבישים השתרר מצב המוכיח את ארץ-ישראל בימים האחרונים של המנדט. בשעות היום שולטים בכבישים הטאנקים של בגדאד. אך בלילה שייך הכביש לכורדים — ושום חייל עיראקי אינו מעז לצאת ממחנהו המבוצר אחרי רדת החשיכה.

